

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat, za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 kron, za četril leta 2 kron; ista naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Konfiscirajte nas zopet!

Zaplenjeno!

Zaplenjeno!

Ne boš — tega nam ne bo ubranil noben državni pravdnik! Konfiscirajte nas, toda naš narod bo vendar čital o vaših, no rečimo, de janjih, kajti še ima naš narod zastopnike v državnem zboru, ki so vedno pripravljeni posvetiti nekoliko časa vašemu konfisciranju naših novin.

Torej kaj je neki bilo tako nevarnega za gospoda Gleispacha v oni notici. Evo je po interpelaciji drž. poslanca viteza Berksa in tovaršev, podani dne 26. novembra t. l.:

C. kr. drž. pravdnikstvo v Celju je zaplenilo v št. 90 dne 17. novembra izišle „Domovine“ sledeči sestavek:

Gleispachovo sleparstvo. Avskultant Zwitter je bil torej v Novomesto premeščen. V dekretu, kjer se mu je to naznanilo, je pa Gleispachovo nadsodišče tudi premestilo iz Novega mesta na Zwitterjevo mesto v Celje mlajšega avskultanta, sicer tudi Slovenca, Küssela, samo da se je zagotovilo, da Zwitter kot Slovenec ne bode na Štajarskem imenovan za pristava. Küssela bi Gleispach že bil še pravočasno nazaj na Kranjsko porinil, da le začasno preslepi javnost, češ da Slovenca na tak način samo prostore menjata. Toda nadsodišče Gleispachovo je že v istem hipu, ko je ta dekret izdalo, kuhalo novo lumparijo, ki je prišla šele zdaj na dan. Zwitter je namreč res moral v Novo mesto, Küsselu se pa ni ukazalo iti v Celje, ampak ostane na Kranjskem in pride v Celje, trd Nemec kurzovec, ki bode zopet lomil slovenščino kakor prvošolec latinska vokabula. Justica je prišla popolnoma v službo nemškonaacionalne politike. Naj pa kdo reče, da so naše pritožbe pretirane!

Ker za to konfiskacijo ni nikakega stvarnega povoda, so slovenski poslanci stavili justičnemu ministru sledeči vprašanja:

1. Kako more isti to konfiskacijo opravičiti?
2. Kaj misli isti ukreniti, da bodo v bodoče izostale take nasilne konfiskacije?

Da, nasilne so te konfiskacije, kajti obenem naj bi se dosegel žanjimi smoter ugonobiti gmočno naš list, kajti moralno ugonobiti nas ne morejo in tudi ne bodo vsi Gleispachi in vsi celjski državni pravdniki. Saj poznamo stalno navado drž. pravdnikstev s konfiskacijo počakati toliko časa, da bi bil že list ves dotiskan in bi imel lastnik tem več škodo. Konfiskacijo smatrajo obenem za kazen, ne pa za sredstvo, katero naj bi zabranilo razširjenje prepovedanega tiskopisa. To je še vedno ne samo mnenje, temveč tudi praksa celjskega državnega pravdnikstva, dasiravno ima isto odlok

LISTEK.

„Slovan“.

Mesečnik za književnost, umetnost in prosveto. Ureja Fr. Govékar, tiska in zalaga Drag. Hribar v Ljubljani.

Lani osorej se je raznesla vest, da začne izhajati velik, umetniško ilustrovan mesečnik, okolu katerega so se zbrali slovenski najodličnejši pisatelji, kritiki in umetniki. Sedaj pa leži pred nami I. letnik „Slovana“, debela in krasna knjiga, kakoršne doslej še nismo imeli. To je pravcat umetniški album, v katerem so zastopani najboljši naši slikarji in kiparji ter najslavnejši svetovni obrazovalni umetniki. Umevno je, da je našlo lepo podjetje vsetransko prijazen odziv ter da si je „Slovan“ pridobil takoj toliko laskavega priznanja in tako iskrenih simpatij, da se je hitro razširil po vseh slovenskih deželah ter da ima danes naročnikov v vseh slojih našega naroda.

Danes moramo priznati, da so vsi faktorji pri „Slovanu“ vršili pošteno in resno svoj pro-

gram, da je bil „Slovan“ res slovanski list v besedi in sliki ter da se moremo opravičeno ponasati, da je ta list najlepši in najzanimivejši mesečnik slovenski.

„Slovan“ je prinašal s pomočjo prvih naših poetov in pisateljev prozalkov samo izvirne pesmi, novele, povesti in aktualne, poljudno pisane članke, zasledoval je napredek slovenske in sploh slovanske kulture na vseh poljih prosvete. Se zanimal za gledališče, glasbo in obrazovalno umetnost, umetno obrt in tehniko, poročal in kritikoval je najnovejšo literarno in umetniške domače in slovanske pojave ter bil v istini najboljši informativni list za moderno književnost, umetnost in prosveto sploh. Poučni spisi krajšega obsega so bili vseskozi aktualne važnosti in splošne zanimivosti. Strogo znanstvenih in strokovnih spisov, ki imajo omejen krog čitateljev, pa „Slovan“ ni priobčeval. To se ni obneslo še nikdar nikjer. Prinašal pa je jedrnat, živahno in zanimivo pisane literarne essaye, umetniške študije, referate, potopise, članke iz naravoslovja, narodnega gospodarstva i. t. d. Kot neodvisen literaren in umetniški list je dajal „Slovan“ dopisnikom svobodno besedo

brez ozira na desno in na levo. Zato je gojil kritiko posebno skrbno in natančno ter poročal o vseh večjih in pomembnejših pojavih v domaćem in tujem slovstvu in umetnosti. Kritika „Slovana“ je bila vedno objektivna, mirna in dobrohotna. Anonimnim napadom in osebnim izbruhom simpatije ali antipatije pa list ni odpiral svojih predalov. V politiko se „Slovan“ ni in se gotovo tudi v bodoče ne bo vtikal, pač pa zastopal vedno in povsod svoje napredno, protireakcionarno, slovansko kulturno stališče.

Na stališču slovanstva, individualizma, modernosti in duševne svobode je bil zgrajen program našega „Slovana“. Umetniške in moralne anarhije omejenega strankarstva in klikovstva v slovstvu in umetnosti pa zato vendarle ni in ne bo podpiral. „Slovan“ je modern slovanški list, zatočišče svobodne umetnosti in svobodnega prepričanja. Zato so našli v njem prostora pisatelji in umetniki vseh smeri in struj umetnosti, poezije in vede. „Slovan“ pa je bil tudi praktičen list, ki ustreza ne le kot glasilo slovanske moderne struje, nego je podajal kolikor možno rednih poročil tudi s polja praktičnega življenja, t. j. iz tehnike, fizike, arhitektovstva i. dr.

višje inštanca, v katerem se mu je ta zadeva jasno razložila.

Sicer pa le konfiscirajte nas, saj si sami sebi bijete po zobeh. Kdor se čuti krivega, bo prvi vpil, da je nedolžen, in skušal svojo krivdo zakriti najrajši s tem, da tožitelju zamaši usta na katerikoli način — vi pač po svoje s konfiskacijo. Pa zapomnite si, da naše ljudstvo ni tako neumno, da ne bi razumelo vašega ravnanja, in mi smo toliko odkritosrčni, gospod državni pravdnik, da vam povemo v lice, da največ računamo ravno na konfiscirane in zopet priobčene članke.

Zato — le konfiscirajte nas!

Interpelacija

poslanca Franca Robiča in tovarišev na njega eksc. gospoda finančnega ministra Evgena vit. Böhm-Bawerka.

Finančna deželna uprava štajarska račila je predstaviti zopet dva davkarska uradnika slovenske narodnosti v nemške kraje; enega, davkarskega praktika, predstavila je iz Celja v Čmurek, drugega, davkarskega pristava, iz Kozjega na drugi konec Štajarske, v Mürzzuschlag, ter jih nadomestila z dvema Nemcem. Ta slučaj ni prvi, ampak je le nov čin v dolgi vrsti enakih izgonov slovenskih davkarskih uradnikov iz Spodnje Štajarske. Skoro v vseh mestih in-trgih Gornjega in Srednjega Štajarskega službujejo uradniki slovenske narodnosti, tako v Ljubnem, Liezenu, Knittelfeldu, Mürzzuschlagu, Mauternu, Judenburgu, Weitzu, Feldbachu, Voitsbergu, Arnožu, Kundbergu, Rottenmannu, Fehringu itd. Povsod se najdejo taki slovenski uradniki, samo v slovenskih krajih ne.

Zdrava pamet in državna rezona zahtevali bi, da se nastavlja domači uradniki doma, kjer so jim razmere, ljudstvo in jezik znani.

Finančna deželna uprava štajarska pa na stavlja in prestavlja uradnike slovenske narodnosti v popolno nemške kraje, kjer jim je znanje slovenskega jezika nepotrebno. V slovenske pokrajine, kjer bi morali vsi uradniki znati popolnoma slovenski, pa pošilja do male izjeme uradnike nemške narodnosti, ki mnogokrat niso niti najmanjše zmocni slovenskega jezika, kateri s tem narodom ne morejo občeati, ter ga zaradi tega mrzijo in prezirajo ali celo zaničujejo.

Vzrok temu prestavljanju niso nobeni službeni oziri, kajti tako ravnanje je le na kvar službi. Vzrok za to so edino le politični nemško narodni oziri.

Pri finančni deželni upravi štajarski vlada z vso brezobzirnostjo strasten nemško nacijo nalen duh, kateri vidi v vsakem uradniku slovenske narodnosti zelo sumljivega, ali celo nevarnega človeka. Ako se pa tak uradnik drzne obiskovati tudi slovenske družine, ali celo kedaj na javnem z znanimi slovenskimi osebami izpregovoriti katero besedo, ali se z istimi pozdravljati, je isti že zrel za prestavo v nemške kraje. Tak uradnik mora se čim prej odstraniti iz

Spodnje Štajarske ter prestaviti pod to ali ono pretvezo ali, tudi brez take, v kako najbolj oddaljeno nemško pokrajino.

Ti prestavljenici se čutijo tukaj kakor pregnanci v Sibiriji. Ne samo, da jih nemško ljudstvo že iz znane mrznje, ki vlada pri nemških sodežalnih zoper vse, kar je slovenskega, sprejme neprijazno in z nevoljo, stori to še tembolj, ker si to nemško ljudstvo želi opravičeno pri svojih uradih tudi uradnike svoje narodnosti, svojega mišljenja in čutenja ter vidi v tjakaj prestavljenih uradnikih mu tuje narodnosti le vsiljenice, ki zavzemajo mesta v njegovi sredini, ki bi jih lahko imeli njihovi domači sinovi.

Naravno je, da tako postopanje deželne finančne uprave štajarske mora begati in vznemirjati uradnike slovenske narodnosti; kajti zaradi svojega slovenskega rojstva vidijo vedno viseti nad svojo glavo Damoklejev meč premeščanja v nemške kraje. Na tak se način hoče tem uradnikom zatreti vsaka moška in narodna značajnost, ter se iz njih pretvoriti brezbarvne, breznarodne kreature ali celo narodne odpadnike.

Prošnje v nemške kraje pregnanih davčnih uradnikov, da se jih premesti nazaj na Spodnje Štajarsko, se zavračajo. Namene deželne finančne uprave v Gradcu jasno osvetljuje slučaj, ki se je pred kratkim zgodil. Neki davčni uradnik se je predstavil deželni finančni upravi in je prosil, da bi ga prestavili na Spodnje Štajarsko, ker se na svojem dosedanem mestu v nemškem kraju skrajno nesrečnega počuti, ker je valed svoje slovenske narodnosti iz vsake družbe izključen. Na to prošnjo je dobil popolnoma neverjeten odgovor: „Če se gospodje Slovenci v nemških krajih tako nesrečne čutijo, tedaj naj si v prihodnje prej stvar dobro premislijo, predno se odločijo v davčno službo vstopiti.“

Slovenski poslanci moramo torej zoper tako postopanje o. kr. avstrijskega urada, ki ima edino germanizatoričen namen, ki zadržuje bridko krivico proti uradnikom slovenske narodnosti ter kruto žaljenje slovenskega naroda, odločno in javno pred vsem svetom protestirati.

Zaradi tega se usojamo na njega ekscelenco staviti vprašanje: „Ali je njega ekscelenci znano, kako sistematično izganja deželna uprava štajarska uradnike slovenske narodnosti iz Spodnje Štajarske ter jih prestavlja v nemške kraje proti njihovi volji, proti želji ljudstva, na stroške države, torej tudi na stroške slovenskega naroda?“

„Ali visoka vlada odobruje to krivično postopanje, in če ne, ali misli ukreniti potrebno, da se stori konec temu početju ter da se ti na tujem službujoči uradniki repatricirajo?“

Berka, Perić, Blankini, dr. Hruban, dr. Stojan, dr. Kondela, dr. Zaffron, Povše, dr. Žitnik, Robič, dr. Klaić Pfeifer, Žičkar, Vuković, dr. Ferri, dr. Ploj, Pihuljak, Barwinski.“

Veseli smo, da se krog „Slovanovih“ sodelavcev širi vsak dan ter da šteje med njimi najodličnejše pesnike (Gregorčiča, Aškerca, Zupančiča, Gradnika, Špindlerja, Prosekarja, Golarja i. dr.), noveliste (Iv. Cankarja, Fr. Govékarja, Jos. Kostanjevca, Zofko Kvedrovo-Jelovškovo, Jos. Brinarja, dr. Fr. Zbašnjika, Jos. Regallyja, Iv. Šorlija, Marico II. i. dr.) in znanstvenike (dr. Jos. Tominška, dr. Fran. Plešiča, P. pl. Radicca, prof. Westra i. dr.).

„Slovan“ je prinašal mnogoštevilne in velike ilustracije, najlepše reprodukcije izvirnih slik in kipov ter slavnih tujih, zlasti slovanskih umotvorov. Makart, Rubens, Bucher, Böcklin, Rembrandt, Puviss de Chavanne, Siemiradzki, Uprka, Bourgeois, Bukovac, Čikoš, Crnčić, Antokolskij, M. M., Auer, Frangeš, Geiger, Kasatkin, Kleszynski, Kostandi, Doubek, Liebscher, Malčevskij, Medović, Mrkvičica, Oliva, Pavančič, Mandl, Slaboch, Valdec, Iveković, Poljenov, Šimon, Tišov, dalje slovenski umetniki Ažbe, Berneker, Bizjak, Gvaiz, Kobilčeva, Magolič, Repič, Šubic, Jurij in Janez, Tratnik, Vesel, Zajec in Žmitek ter še razni drugi slikarji in kiparji so zastopani v tem

I. letniku s svojimi najslavnejšimi in najboljšimi umotvori.

Res da je ilustrativni del lista najdražji in pridobivanje dobrih slik najtežavnejše; vendar se založništvo „Slovana“ ni strahilo ni truda ni stroškov in je posebno v tem oziru napelo vse svoje sile, da je ustvarilo Slovencem list, s kakršnim se lahko ponasamo tudi pred velikimi narodi.

„Slovan“ je prvi slovenski list, ki je prinašal v prilogah in tudi v tekstu slike v tribarvenem in drugačnem umetnem tisku.

Tak list pač zasluži, da ga priporočamo brezpogojno vsaki slovenski hiši; „Slovan“ za služi podpore v polni meri. Nadejamo se torej, da najde „Slovan“ tudi v II. letu poleg dosedanjih še novih prijateljev, naročnikov in sodelavcev, saj vemo, da hočejo urednik, založnik in sotrudniki skrbeti, da ostane „Slovan“ v vsakem oziru najlepši in najboljši, najzanimivejši in najbogatejši slovenski mesečnik. Zunanja oprema „Slovana“ je sijajna, črke in okrasni najmodernejši, papir pa najfinjši kredovan. Za to gre založniku in tiskarni še posebno priznanje.

Izobražujmo našo mladino!

Narodi se sami vzgajajo, sami si stavijo blestečo bodočnost ali kopljejo grob in si pripravljajo nečastno smrt. Kjer pa žive narodi v stalnem bojnem krik in se morajo boriti za svoj obstoj, kjer je narod odkazan le na lastno moč: tam se povsod posvečuje vsestranska skrb vzgoji mladine, tam ji strežejo, kakor očem v glavi in v zavesti, da je mladina nada domovine, jo izobražujejo in vzgajajo v krepostih, katerih bi si moral osvojiti vsak človek. Kakoršne lastnosti si pridobi človek v mladosti, take bode imel ves narod, ko dozori njegov naraščaj v moč.

Temelje vzgoje daje šola, in ko pride mladina iz šole, so sokolska društva tisti poklicani činitelji, ki nadaljujejo, kjer je nebala šola. In ti činitelji niso nič manj važni nego šola, kajti v mladeniški dobi od 14. do 25. leta se tvori značaj človeka. Smer vzgoje mladine v tej dobi je odločilna za vse življenje. Zato pa pristevamo vzgojo mladine k prvi in glavni nalogi sokolskih društev.

Tudi „Celjski Sokol“ hoče biti zvest svojemu poklicu. Da mu bo mogoče spolnovati svojo nalogo tudi v tej meri, je sklenil odbor „Celjskega Sokola“ v svoji seji dne 30. novembra t. l. ustanoviti sokolsko knjižnico, ki bo v prvi vrsti namenjena sokolskemu naraščaju. Gojenci „Celjskega Sokola“ so večji del vajenci obrtniškega in trgovskega stanu. Kakšno je življenje teh? Večinoma so prepuščeni samim sebi, brez nadzorstva, sveta in poduka, le redko kedaj jim je naklonjena prijazna beseda.

Ni veselo stanje našega naroda. Niti tako potrebnih obrtnih šol nimamo. Za to pa vsaj skušajmo razširiti obzorje naši mladini z dobrim čtivom. Marsikdo ima knjig, katerih nikdar ne uporablja. Marsikatera dobra knjiga leži zaprta in nedotaknjena, takorekoč brez vsake vrednosti za svojega lastnika — na drugem mestu pa bi prinašala obilo koristi.

Zato apeluje odbor „Celjskega Sokola“ v prvi vrsti na svoje člane pa tudi druge rodo ljube prosi tem potom, da ga podpirajo pri tem podjetju s tem, da vsak prispeva eno ali več knjig za knjižnico „Celjskega Sokola“, in to z czirom na to, da „Celjski Sokol“ ni v položaju, da bi si iz lastnih sredstev zamogel omisliti knjižnico — a priznanje si pa lahko prisvaja, da je že izdatno pripomogel k narodni zavesti štajarskih Slovencev.

Darila se naj blagovolijo pošiljati odboru „Celjskega Sokola“, ki bo vse objavil v „Domovini“. Na zdar!

Za odbor „Celjskega Sokola“:

Dr. Ivan Dečko,
starosta.

Dr. Ljudevit Stiker, Jože Smertnik,
tajnik. načelnik.

Celjske in štajarske novice.

(Miklavžev večer) priredi, kakor smo že omenili v zadnji številki „Celjske pevsko društvo“ s sodelovanjem drugih celjskih narodnih društev jutri, v soboto zvečer v veliki dvorani „Narodnega doma“. Kakor druga leta, bo tudi letos ta večer prava domača zabava, ki bo ne samo maličkom naših narodnih rodin, temveč tudi odrastlim nudil dovolj pristno nepriljene zabave. Nastopil bo Miklavž s celim svojim nebeškim in peklenjskim spremstvom in, kakor druga leta, bo tudi letos delil darove pridnim in hudobnim, prvim vse najboljše, drugim pa obligatno šibo. Ker pa povzroči cela prireditev „Celjskemu pevskemu društvu“ dokaj stroškov, se je sklenilo, da se nastavi za odrasle za vstop v veliko dvorano majhna vstopnina 40 v, s čimer se bode vsaj nekoliko stroškov pokrilo. Otroci so seveda vstopnine prosti. Darovi, katere bode Miklavž delil, naj se najdalje do 6. ure v soboto zvečer izroče hišniku „Narodnega doma“. Pozneje poslani darovi se ne bodo sprejeli. Začetek bo ob pol 8. uri zvečer.

(Gledališka predstava.) „Celjsko pevsko društvo“ priredi v nedeljo, dne 13. t. m. v navadnih prostorih veseligr. Valvazorjev trg št. 15. Igra je polna pristnega humorja, jako zabavna.

in za naše občinstvo popolnoma nova. Nadejati se je torej, da bo vsakemu ugajala. Natančneje priobčimo v eni prihodnjih števil. Nadalje ima „Celjsko pevsko društvo“ pripravljenih še več novih iger za letošnjo sezono. Ker je tekmo letošnjega leta odšlo več priznanih naših igralcev iz Celja, je pač popolnoma umestno, da tem potom opozorimo dotične gospice in gospode, ki so že nastopali na našem odru, oziroma čutijo v sebi poklic za gledališki nastop, da naj se nikar ne odtegujejo, temveč po svojih močeh pomagajo, da nam ostane naše gledališče tudi letos na dosedanji stopnji dovršenosti. Gledališče je pri nas največjega pomena za narodni napredek, in zato bi bilo zelo napačno, ako bi se kdo morda iz malenkostnih osebnih ali kakih drugih ozirov odtegoval od tega narodnega dela. V slogi je moč! To naj velja tudi našim igralcem. Nadejamo se, da se te naše besede ne bodo napačno razumele, temveč odvrnile ravno ono, česar se nam je največ bati — razdor, ki bi mogel nastati v društvu, česar pa nas Bog obvaruj!

(Pravila kluba slov. kolesarjev „Celje“) so potrjena vsled razglasa c. kr. namestništva v Gradcu od 19. novembra 1903, št. 49530. — Prvi klubni občni zbor se bode vršil v četrtek, dne 10. decembra t. l., točno ob 8. uri zvečer v „Skalni kleti“. K obilni udeležbi vabi vljudno že pristopivše tovariše in tiste, ki želijo pristopiti. Osnovni odbor.

(Poslanec dr. Stransky in dr. Ploj o germanizaciji pri naših sodiščih.) Zelo žal nam je, da vsled pichosti prostora nismo mogli objaviti doslej govorov gori imenovanih dveh poslancev v državnem zboru. Storimo to prihodnjič, vsaj v glavnih potezih, kajti, čast tema poslancema, pojasnila sta naše neznosne razmere res jako pravilno. In to je velikega pomena za nas! Če tudi zač sno, dokler je justica pod Derschattovimi krevsami, ni upanja, da bi bilo boljše, svet vsaj izve, da zdanjih škandaloznih razmer vsaj ne odobrimo, in — to je naša gotova nada — prišel bode čas, ko se iznebimo tujega jarma. Tega pa ne bi dočakali, če bi se krivicam neprestano ne upirali.

(Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj) je zborovalo dne 8. listopada v okoliški šoli celjski ob izredno dobri udeležbi. Po običajnem pozdravu predstavi predsednik nove člane: in sicer gg.: Pirkoviča in gđc. Pirkovič, Laha, Mithans in gđc. Klein. Po prečitani in odobrenju nam je podal g. Exel jako pregledno in temeljito sliko o zborovanju letošnje glavne skupščine „Lehrerbunda“ v Lipnici. Naj omenim med drugim samo to, da pripada „Bundu“ 28 društev s približno 800 člani, 340 novih naročnikov društvenega glasila, 1400 K dolga pri uredništvu, pridobitev 1 slovenskega odbornika v društveno vodstvo, tako da ima Spodnji Štajar 2/3 odbornikov, zanimivo podavanje o risarskem pouku profesorja Veselija, disciplinarni zakon, anonimne ovadbe, častno sodišče itd. Po podavanju se je znela jako živahna debata o stališču, ki ga zavzema naše društvo napram „Lehrerbundu“. Sklene se sledeče: Naše društvo ostane tudi nadalje član „Lehrerbunda“; v to svrbo plača vsak društvenik 6 K udnine na leto, v katero vsoto je vračunjena tudi naročnina „Bundovega“ glasila in sploh vsi stroški, ki jih ima društvenik prispevati. Članarina se bode plačevala polletno. Tako smo sedaj na čistem. Spominjamo pa se s tem tudi tistih tovarišev, ki se le preradi izogibljejo svojega duševnega ognjišča — učiteljskega društva!

(Iz učiteljskih krogov) se nam poroča: Ne vemo kaj to pomeni, ali res je pa vendar, da provizorični učitelji oziroma učiteljice že tri mesece niso dobili nakazane svoje borse plačice. Ne vemo, kaj je temu vzrok in čemu se nam plača ne izplača. — Malo čudno se čuje ta pritožba, nekako tako kakor ona tujih častnikov, ki v Macedoniji organizirajo turško orožništvo. Natančnejših informacij o tem dejstvu še nismo mogli dobiti, želimo pa, da bi nam jih morda kaka pristojna oblast blagovolila pojasniti. Tri mesece brez sistemizirane plače — hm — malo težko je vzdržati.

(„Zveza slovenskih posojilnic v Celju“) je izdala svoj „XII. Letopis slovenskih posojilnic“ za leto 1902. Spisala Ivan Lapajne in Franjo

Jošt. S tem Letopisom, ki je „jubilejska številka“, kajti („Zveza“ praznuje letoš dvajsetletnico svojega obstanka. „Zveza“ se je osnovala meseca januarja leta 1883) je priobčena in sicer v prvem delu tudi zgodovina in razvoj slovenskega posojilništva. Ker je vsebina tega Letopisa prav zanimiva in podučljiva ter za družništvo važna, se je letos založilo Letopisa več iztisov, kakor po navadi zaradi tega, da si ga zamore nabaviti vsakdo, kdor se za take publikacije zanima in komur je mar razvoj slovenskega posojilništva. Eden iztis tega Letopisa stane s pošiljateljico na dom vred 5 kron, ako se naroči naravnost pri „Zvezi“ v Celju. Kdor ga želi dobiti, naj se oglasi z dopisnico kmalu pri „Zvezi slovenskih posojilnic“ v Celju. Dobival se bode pa Letopis, dokler bode zaloga trajala, tudi v knjigarnah gg. Lav Schwentnerja in Drag. Hribarja v Ljubljani za zgoraj navedeno ceno 5 kron.

(Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade.) Star pregovor, ki se pa dan zadnevom zopet obistnjuje, o čemer bi na primer mogel celjski odvetnik dr. Stepischnegg zapeti milo pesmico. Nismo bili sicer pri obravnavi, ali izvedeli smo pa le nekoliko. Stvar je bila namreč taka, da je iznova oživel dr. Stepischnegg zopet enkrat neusmiljeno pogorel. Sicer ne vemo, ali se je gosp. Zimnjaku posrečilo dokazati, da ni imenoval dr. Stepischnegga „goljufa“ ali se mu je posrečil dokaz resnice, toliko pač vemo, da g. Zimnjak ni bil oni, ki je bil obsojen. Hudo je pač, če človek da veliko na tuje jezike, ako preveč zaupa svojim prijateljem, posebno če se ti morda zovejo Oechs ali pa Riba. To bo vedel znanprej tudi oni g. Josek, pri katerem tudi večina celjskih Slovencev kupuje in naroča svoje pohištvo. Mi mu sicer prav radi verjamemo, da on ni tako hudoben, da bi si izmislil trditve, da je gosp. Zimnjak imenoval dr. Stepischnegga „goljufa“, pač pa mu svetujemo, da naj v bodoče nikar preveč ne zaupa zgoraj omenjenima gospodoma, kajti znalo bi se zopet dogoditi, da bo treba plačati odvetniške in druge stroške in potem priti celo z državnimi pravdnictvom v dotiko radi morebitne krive prisega. Baseda „goljuf“ je nevarna, kajti niti onemu je ne smeš vreči v lice, ki te je v resnici ogoljufal, in gosp. Zimnjaka poznamo že toliko kot premetenega človeka, da ne bo nikdar rekel o dr. Stepischneggu, da je „goljuf“, kajti to spozna vsak otrok, da bi imel vsled tega takoj tožbo na vratu. Sicer pa dr. Stepischnegg ni tožil šele samo enega radi žaljenja časti, vemo pa tudi, da se je že večkrat hudo opeknel in tako tudi sedaj. Mi mu opekline gotovo ne bomo pihali.

(Na naslov višjega poštnega oskrbnika v Celju) Praktična je sicer naprava, da so nastavljeni po mestu poštni nabiralniki. Žal, da se za te nabiralnike od istega časa, ko se prepuste svojemu namenu, oziroma usodi, menda nihče poklicanih več ne briga. Na teh nabiralnikih so namreč pritrjene tudi neke pločice, iz katerih je bilo — svojčas razvideti, ob katerem času se bode zopet pisma dvigala. Zastonj pa si sedaj napačno čiti, ako boš izvedeti, kedaj pojde tvoje pismo naprej. Dotične številke oziroma črke so namreč tako zamazane, pravzaprav izprane in izbrisane, da o prvotnem napisu ni več duha ne sluha, marveč je tam le neka zamazana praznosta. Pričakujemo torej opravičeno, da se bode ta nedostatek nemudoma odpravil. Pri tej priliki pa ponovno poudarjamo našo staro terjatev, da morajo biti vsa naznanila na poštah nabiralnikih dvojezična, kakor je to v poštah poslopu samem, in se menda pač nihče ne bode hotel izgovarjati, da bi naprava dvojezičnih naznanil na nabiralnikih povzročila posebne stroške. Vse poprave in nadomestila se lahko izvrše ob enem in upamo, da nam ne bode zaradi te malenkosti treba poropotati kje višje kakor na mesto, na katero smo naslovili to notico. Poštni nabiralniki so namenjeni za vse občinstvo in tega je pretežna večina slovenska, zaradi tega pa z vsem opravičenjem zahtevamo ravnopravnosti tudi na teh poštah nabiralnikih.

(Salomonska razsodba kriminalista dr. Ducarja.) Ni res, da je pri glavni razpravi pred okrajnim sodišču Celje dne 6. novembra t. l. v zadevi ponočnega dogodka med gosti v kavarni

„Café central“ sodnik dr. Ducar zaprisegel obtožence — Ni res, da so obtoženci pod prisego izpovedali naravnost kontradiktorno (nasprotno) izpovedbi slovenskih prič. — Ni res, da bi bil zagovornik obtožencev dr. Stepischnegg vgovarjal proti zaprisegani obtožencev. — Res marveč je to, da takrat so bile tri od obtožencev različne osebe kot razbremenilne priče zaslišane in da je sodnik dr. pl. Ducar taiste tri priče na njihove izpovedbe pri glavni razpravi zaprisegel.

C. k. okrajnega sodišča prezidij.

Celje dne 2. decembra 1903.

Wurmser l. r.

(Jezikovne razmere pri štajarskem slov. peš. p. št. 87) Od 7 štab. častnikov govori slovenski eden. Od 23 stotnikov osem; od 31 nadpor. šest; od 27 poročnikov pet; od 5 kadetov trije; od 3 zdravnikov eden; od 2 računskih častnikov eden. — Rezerva: Od 54 poročnikov deset; od 33 kadetov sedem. Od 185 častnikov in kadetov jih govori slovenski 40. Po narodnosti služijo v celim polku 4 Slovenci.

(Kmetске težave.) Nešteto krat mora ubogi kmetič dvigniti se iz svojega trdega ležišča že ob pol noči, da nakrmi živino, s katero mu je potem iti po 30 in še več kilometrov, da naloži na voz te ali one stvari in isto pripelja ravno tako daleč nazaj, bodisi v kakšno tovarno, ali za dom itd. Koliko truda ima med potjo, ni treba praviti, in vesel je, ako se pozno po noči lahko zopet vrne domov, zasluživši par kronic, da izpreže konje ter položi svoje kosti h počitku. Utrujeni so konji, izmučeni je voznik in komaj še včasih stopa poleg voza ter skrbi, da se vedno ob pravem času izogne, ali privije zavoro itd. Pri vsem tem pa je včasih pri najboljši volji vendar mogoče, da se izmučeni voznik in še bolj izmučena živina po mnenju kaknega velikega gospoda ne izogne pravilno. Na državni cesti vidimo vedno v elegantni kočiji voziti se nekega gospoda, ki ima baje službo tudi pri c. kr. okrajnem glavarstvu, kjer ga sicer bolj redko dobimo. In ta gospod komisar — pravijo da se piše Rajakovica — nima menda drugega dela, kakor da lovi kmete na cesti ter jih nadzoruje, če se znajo pravilno izogibati. In gorje tistemu, kdor ni gledal cestnih predpisov tako prebrisan jurist, kakor je ta gospod komisar. Precej drug dan imaš orožnike v hiši, preiskavo na hrbtu in že tudi kazni pričakovati. Včasih kmetič z živino vred celi dan toliko ne zasluži, kakor se mu nalazi kazni za nič in dvakrat nič. Brigajte se, gospoda, za druga važnejša opravila v svojih pisarnah, izvrševanje cestnega reda pa prepustite drugim, ki bodo isto tudi zadeli in ki kmetске težave nekoliko bolj razumevajo, kakor vi.

(Polzela.) Dne 6. novembra t. l. je umrl v Braslovčah g. nadučitelj Jaro. Savinjsko učiteljsko je sklenilo, da pripomore po svoji moči, da se postavi rajniku dostojen nagrobni spomenik. Zato se obrača tem potom do vseh njegovih prijateljev in znancev, zlasti tovarišev, da omo gočijo s prostovoljnimi darovi uresničenje te namere. Darovi se bodo objavljali v „Domovini“ in „Učit. Tovarishu“ Doneske sprejema g. Ant. Tarčnik nadučitelj na Polzeli.

(Boj za sadno drevje.) V okolici Fürstfelda na Srednjem Štajarskem so letos še celo mali posestniki po 600 gl. za sadje dobili. Pomisliti je tudi, koliko jim ga je ostalo še za zdravo sadno pijačo! Kupci vseh dežel povprašujejo po štajarskem sadju, ker je izvrstnega okusa (arome), pa dobiti ga ni! Kdo je tega kriv? Naši kmetje! Kajti oni še nimajo pravega razuma za veliki blagoslov, katerega sadje daje. Lepo in izvrstno drevje priznajo dobrih vrst se dobiva pri g. T. Grahnu na Ponikvi ob južni železnici.

(Sv. Lenart v Slov. gor.) Klepčak-klub. Znan je širnemu svetu polom nemške posojilnice pri Sv. Lenartu v Slov. gor., pri kojem so bili najbolj prizadeti slovenski vlagatelji. Po zvijači in nepostavnem pritisku so Slovenci darovali tem gmotno propalim hujakačem kar 25 od sto. Upali smo, da bodo hvaležni Slovincem, a smo se varali. Komaj so začeli malo dihati, že izzivajo in se rogajo svojim dobrotnikom. Ustanovili so klepčak-klub, ki je pridedil plesni

venček ter namenili mogoči (?) dobiček „Sudmarki“, ne pa foršuskasi. — Klepček-klub je društvo, kojega ud mora vedno pri sebi nositi dvakrajcarski nožek, drugače zapade kazni. Ker je bil namen kluba hujskajoč, so treznejši elementi izostali. Plesni venček je pokazal izgubo in udje so se smrtno blamirali. Župan Sedminek, ki je trgovec in menda klepček-klubov predsednik, sedel je poparjen in glavo ob dlan razmišljal bodočih časov usodo. Gospod župan, Vi bi bili lahko preprečili izizvalni namen kluba, pa niste storili! Kdo torej hujska? Nad Vami, oče župan, visijo temni oblaki. Ni daleč tisti čas, ko bodo Vam začeli vsi kožo rezati s klepčki, iz katere se bo dal napraviti boben, in resnica stare slovenske pesni se bo pri Vas vresničila, ki pravi na boben dan —.

(Ljutomer.) Vodja c. kr. okrajnega glavarstva v Ljutomeru in bivši hrvatski ban Heder vary sta si gotovo v sorodu ker je njun obnašanje tako slično. Ko se mu je pred kratkim predstavil zaveden slovenski učitelj, zadrl se je prav oblastno nad njim: „Können Sie nicht deutsch?“ — Priporočali bi našim gg. poslancem, da povprašajo na pristojnih mestih, ali je ljutomerski ban zaradi prebivalstva tukaj, ali more biti obratno. G. Rainerju pa bi svetovali, naj gre v tevtanske šume želod zobat, če ne razume, oziroma noče razumeti slovenske govorice.

(Pozor!) Piše nam: Gospodarsko-politično društvo v Ljutomeru se pozivlje, da prireja v bodoče bolj pogosto shode, kakor dosedaj. Po trebe menda ne bo treba dokazovati; saj govori že dejstvo, da smo pri volitvah v okr. zastop gornjeradgonski propadli, v Ljutomeru pa zmagali le z dvema glasoma večine, dovolj jasno. Posebno na občinski volitve v Št. Juriju naj pazi.

(Načelnik okrajnega zastopa gornjeradgonskega) vede se od zadnjih volitev sem kakor pravi turški paša. Nekemu občinskemu predstojniku šentjurske župnije zapretel je z občutno kaznijo, ker ta ni dal pravočasno odstraniti iz jarka ob okrajni cesti iztrebljene prati. Ko bi naš orehovski prerok postopal povsod enako strogo, ne rekli bi ničesar. Da pa strahuje le slovenske narodne obč. predstojnike, to si pa že odločno prepovedujemo. Dotična prst je ležala že namreč več tednov pred volitvami in bi gotovo še dalje, ne da bi se kdo nad tem spodtikal, ko bi volil omenjeni župan za Bračkota. Enakih slučajev nam je še več znanih. — Ta prerok se pač rad poslužuje pravic, ki jih ima kot „be-cirkshopman“, a kako je z dolžnostmi! Tjok okrajne ceste, ki pelje iz Št. Jurija v Bučevce, teče v Biserjanih v daljavi pol kilometra 1—3 metre globok jarek, kjer je že pri belem dnevu nevarno hoditi, oziroma voziti, kaj šele v temnih zimskih nočeh. Dasiravno že vrabci na Miklovi in Kreftovega Karla strehi čivkajo, da bi se morala narediti tamkaj močna cestna ograja za blagor svojega okraja tako vneti načelnik tega do danes še ni izprevidel. Že vemo zakaj ne. Po tej cesti se namreč ne vozijo Bračkovci ljubljenci, nemški Radgončani, temuč le slovenski kmetje. Volilci, ali se vam že odpirajo oči?

(„Štajerc“ — Bračko!) Pri Št. Juriju ob Ščavnici bi „Štajerčeva“ stranka rada spravila slovensko gasilno društvo pod Bračkov klobuk. Grozdje bode dotičnikom pač še prekislilo.

(Št. Jurij ob Ščavnici) Merodajni činitelji v Št. Juriju ob Ščavnici še niso prišli do prepričanja, da samo nemški razglasi na stari mrtvašnici in Kreftovi hiši, s katerimi se beračenje prepoveduje, ne spadajo v prosvitljeni XX. vek.

(Nemški priseljenci!) Go. ori se, da je kupil red Marijinih bratov iz Gradca Kupljenovo in Rantaševo posestvo v Seliščih pri Št. Juriju ob Ščavnici ter misli tam graditi šolo in samostan. Paziti bo treba, da se nam s tem nemškutarija ne vtihotapi.

Društveno gibanje.

(Vabilo) k prvemu rednemu občnemu zboru „Kluba slovenskih kolesarjev „Celje“ v „Skalni kleti“ v četrtek, dne 10. decembra t. l. ob 8 uri zvečer. Dnevni red: 1. Poročilo osnovnega odbora. 2. Sprejemanje članov. 3. Volitev funkcij narjev. 4. Slučajnosti.

Osnovni odbor.

(Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj) ima svoje redno zborovanje v nedeljo, dne 6. decembra t. l. ob pol 11. uri dopoldne v prostorih okoliške deške šole v Celju. — K obilni udeležbi vabi vse p. n. člane kakor tudi goste najviljudneje v imenu odbora načelnstvo.

(Vabilo) na prvi občni zbor „Prostovoljne požarne brambe v Gotovljah“, kateri se bode vršil v nedeljo, dne 13. decembra 1903 ob 3. uri popoldne v dvorani gostilne g. Franceta Malgaj v Gotovljah. Dnevni red: 1. Pozdrav. 2. Govor o važnosti in potrebi gasilnih društev. 3. Volitev načelstva in odbornikov. 4. Nasveti. K obilni udeležbi vabi za osnivalni odbor

Fr. Baš, t. č. načelnik.

(„Bratno društvo v Braslovčah“) ima svoj redni občni zbor dne 8. decembra t. l. popoldne in se voli novi odbor. K obilni udeležbi vabi odbor.

(„Savinsko učiteljsko društvo“) vabi če belarje in prijatelje čebelarstva na ustanovni shod „Savinskega čebelarstva društva“, kateri bode dne 8. decembra t. l. ob 3. uri popoldne v veliki dvorani gostilne g. J. Stancerja v Braslovčah s sledečim sporedom: 1. Prečitane pravil. 2. O važnosti čebelarstva. Prezimovanje čebel. (Predava gosp. A. Farčnik). 3. Vpisovanje udov. 3. Vpisovanje udov. 4. Volitev odbora.

(Gledališke predstave v Ormožu.) Ljudska igra s petjem „Brat Martin“, s katero je dosegla ormoška čitalnica pri prvi uprizoritvi sijajni uspeh, se na splošno željo v nedeljo, dne 6. decembra t. l. zvečer ob znižanih cenah ponovi. Zunanji obiskovalcem se priporoča, da si vstopnice že naprej v pisarni okrajne posojilnice zagotovijo, ker je število sedežev omejeno. Sedeži 1. do 3. vrste po 1 K, od 4. vrste naprej po 60 v. Blagajnica se odpre ob 5 uri. Začetek, točno ob pol 6 uri, konec ob pol 9 uri.

(Akad. podružnica družbe sv. Cirila in Metoda) si je za leto 1904 na svojem rednem občnem zborovanju dne 29. novembra 1903 izvolila sledeči odbor: predsednik: stud. iur. Fran Irgolič; blagajnik: stud. iur. Šandor Hrašovec; tajnik: stud. iur. Josip Požar; odb. nam. stud. iur. Gvidon Srebre.

(Pri občnem zboru „Podpornega društva za slovenske visokošolce v Pragi“) so bili izvoljeni v odbor: G. František Tomšič, dež. nadinženir (predsednik), g. dr. Bohuslav Franta, dež. svetnik (podpredsednik), g. dr. Karol Šebesta, odvetnik (blagajnik), g. Josip Germ, akad. slikar in učitelj risanja (tajnik), g. dr. Ivan Žmavc, c. kr. amanuens (odbornik), g. Ivan Arch, c. kr. gospodarski nadsvetnik, g. František Noháč, inženir in g. Karel Bureš, kontrolor (namestnik), g. Gregor Šporn, revident c. kr. drž. železnice in g. Filip Gasparin, c. kr. profesor (revizorja) gosp. Josip Valenta, dež. inženir in g. František Heric, praktikant c. kr. univ. knjižnice, namestnika). Podpore naj se pošiljajo odslej na naslov: „Dr. Karol Šebesta, odvetnik, Praga, Spalená ul. 24.“

Narodno-gospodarske novice.

Našim vinogradnikom.

(Napisal Ivan Vuk.)

(Dalje.)

3. Laški rilček ali rizlec

je srednje rasti in je vitek, bolj droben les. Reže se navadno na reznike, kakor pošip in muškati in le tedaj se mu pusti šparon 7—8 oces (halb-bogen, tudi konjič imenovan), kjer je zelo krepke rasti, ker bi se radi preoblega grozdja ne mogel držati po koncu. Ker pozno zori in je grozdje podvrženo gnjilobi, potrebuje bolj toplo lego in ljubi bolj višino, enako kakor pošip in muškati. Sadi se naj v lahka, peščena, nekoliko ilovnata tla, kakor so v Slovenskih goricah, kjer rodi tudi najbolj. Domovina mu je Francija, in se je priljubil na Štajarskem radi rodovitosti. Tudi bratje Hrvatje ga sadi pod imenom Graševina. Trta je občutljiva zoper Oidium. Da dobro namizno vino, v dobrih legah tudi buteljke. V letih, ko ima več kisline, so da dobro mešati z zelenčičem. Jagode so okrogle in drobne.

4. Beli burgundec.

Domovina te trte je Francija iz kraja Burgund. Rasti je srednje, se reže na šparone, ali

po štajarskem načinu ali pa po renski metodi. To je metoda, ki je v porabi po Renskem okraju na Nemškem. O tem v posebnem odstavku. Raste v vsaki legi, če le ni presuha ali premokra in tudi v vsaki zemlji. Zori prej, kakor že imenovane vrste, t. j. sredi oktobra in da prav fino vino za buteljke. Beli burgundec je vrsta, ki zasluži, da se na Štajarskem razširi. Obrezan po renski metodi rodi bogato. Jagode so okrogle in drobne.

5. Drobni rizlec ali rilček,

znan tudi pod imenom beli rilček, je doma iz kraja ob reki Reni v Nemčiji, ter tudi Renski rilček imenovan. Tamošnji vinogradi so skoraj samo s to vrsto zasajeni. Radi izbornega vina, katero presega le še šiponovo, je našla ta vrsta prostor tudi v štajarskih vinogradih. Trta je srednje rasti in le v posebno krepki zemlji daje močan les. Rodovita je zelo, vendar ne v toliki meri kakor laški rilček. Če ob času cvetja dežuje, se rad osiplje. Zoper mraz je pa neobčutljiv. Reže se na šparone in na reznike, najboljšje rodi po renski metodi. Ker grozdje pozno dozori, ga moramo saditi v višjih in bolj toplih legah. Če ga sadimo v vlažnih legah, ni tako roden, ker se rad osiplje in gnije. Pri tej vrsti pač vplivajo na dobroto vina tla bolj, kakor pri kateri drugi. Najboljši boker in stalnost vina da ta vrsta, če je vsajena v težko, posebno v krepko ilovnato zemljo, in katera sestoji iz kamena, kakor granit, lapor, gnajns itd. Čim bolj pozno se bere, tem boljše vino da. Jagode so okrogle in drobne. Tupatam se sadi drobnri rizlec med šipon, da dobi šiponovo vino boljši buket. Za ljutomerske gorice bi že djal, da je dobro, nikakor pa ne za Pohorje. Naravni buket pohorskih vin, ki se šele razvija v tretjem in četrtem letu, je tako fin, da ga je škoda kvariti z močnim, vendar le bolj sirovim buketom rilčeka. Temperatura po Pohorju ni tako visoka, kakor v ormoškem in ljutomerskem okraju, in zato tudi niso pohorska vina tako sladka, ampak navadno kislejša, pa vselej buketna.

6. Zelenčič,

imenovan tudi zeleni Sylvanec, tudi mušica, miška, je vrsta, katera ima svojo domovino v Avstriji. Vendar je najbolj razširjena po nemškem, posebno po Bavarskem, kjer ima različna imena. Trta ima slab les, raste pa vztrajno in je zelo rodovitna. Konci trsa skoraj nikdar ne dozore in zato pozebejo čez zimo. Reže se na šparone ali na ceroneke 5—6 oces. Sadi se bolj visoko, kjer še vedno dobro dozori, ker ga v nižavah sovraži mraz in gniloba. Zelenčič je zadovoljen z vsako zemljo. Vino te vrste ni le samostojno za porabiti, kakor za namizna vina, v dobrih odnošajih tudi za buteljke, temveč je pripravno za mešanje z drugimi vini, kakor s šiponom in rilčekom, če sta bogata na kislini. Vino zelenčiča je v nekaterih krajih v nevarnosti, da postane vsled premalo kisline in čreslovine vlečljivo. Temu se odpomore, ako se drozga pusti nekaj časa stati (12—24 ur), da začne vreti. Vrenje izvleče iz pešk in lupin čreslovino. Potem se šele spreša. Paziti pa se mora, da ne pride drozga preveč z zrakom v dotiko, kar bi lahko povzročilo cikanje. Jagode so okrogle in srednje debele. (Dalje prihodnjic.)

Druge slovenske novice.

(Tehnik — tat) Dunajska policija je zapazila, da je neki mladenič po postreščkih prodajal vrednostne papirje, ter ga je radi tega prijel. Dotičnemu mladeniču je ime Pavel Jagodić ter je slušatelj dunajske tehnike. Našli so pri njem 42.000 K v vrednostnih papirjih in 24.000 K denarja. Priznal je, da si je prilastil to pri nekem vlovu v Zagrebu. Pred dvema letoma se je mudil v Zagrebu in občeval tudi z lastnico tis karne, Terezijo Fischer, kjer je prebil tudi letošnje počitnice. Že tedaj je sklenil, gospo Fischer oropati. V to svrhu si je preskrbel ponarejen ključ k železni blagajni. Pretekli teden je zapustil Dunaj, splazil se neopažen z nepravo brado v gospejino stanovanje, odprl blagajno, vzal vrednostnih papirjev in denarja, kolikor mu je prišlo pod roke, ter se zopet neopažen še isto noč odpeljal na Dunaj.

(Gradnja železnice v blejskem kotu) je že zahtevala prav krvavo žrtv. V baraki na Obrnab so v nedeljo zvečer dne 29. t. m. hrvatski delavci pili špirit. Prišlo je do prepira, v katerem je pravoslavni Rade Ribar iz Ogulina zadal 23letnemu Tomu Sertiću, katoliku iz Brinja na Hrvatskem, več smrtno nevarnih sunkov z nožem v vrat in trebuh. Po izjavi zdravnikov ranjeni skoraj gotovo ne bo okreval. Pripeljali so ga v ljubljansko bolnišnico. Rade Ribar pa je bil takoj aretovan.

(Deputacija koroških Slovencev na Dunaju) Deputacija koroških Slovencev, obstoječa iz gg. dr. Brejc, Val. Janežič, poslanec Grafenauer, župan Kobentar, župnik Ražun, posestnika Majer in Božič, je došla prošli četrtek radi znanih razmer pri koroških sodiščih na Dunaju ter je prosila klub „Slovansko zvezo“ za posredovanje in podporo. Deputacijo so vodili slovenski poslanci k načelnikom vseh slovanskih klubov. Vsi so obljubili koroškim Slovincem najizdatnejšo podporo. Ob pol 3 uri popoldne je deputacijo sprejel ministrski predsednik Körber. Imenom deputacije je govoril koroški dež. poslanec Grafenauer, ki je dejal, da Slovenci ne zahtevajo nič novega, ampak hočejo samo, da se zopet ustvari prejšnje razmere, ki so bile v veljavi še pred dvema mesecema, a so se preko noči spremenile po ukazu z višjega mesta. Grafenauer je pred Körberjem povdarjal, da dr. Brejc ni noben agitator in da je dr. Brejc storil le svojo dolžnost kot slovenski odvetnik. Grafenauer je povdarjal, da je dr. Brejc naturaliziran koroški Slovenec, da so ga koroški Slovenci pozvali na Koroško in da je še pred Brejcem dr. Krapt imel slovenske razprave. Körber je odgovoril, da mu o kakem ukazu z višjega mesta, ki bi spremenil razmere, ni nič znanega. Ako so se razmere spremenile brez njegove vednosti, bo storil primerne korake.

(Nemčurška sleparija.) Koroški poslanec Lemisch je imel v nedeljo shod volilcev. Govoril je strašne budalosti, zabavljaj o slovenskih in čeških zahtevah po univerzi, Italijanom pa na svetoval, naj si jo postavijo v Abesiniji. Pozivljaj je tudi vlado, naj za večne čase zapre Čehom deželno zbornico, ker obstruirajo na Dunaju. In Lemischu so baje volici ploskali! Vsprejeta je bila tudi resolucija zoper „novoslovenske bujskače“ in se poslala Körberju. Glasi se: „Pod zastavo napredne in nemške kulture zedinjeni, danes na shodu zbrani nemški in slovenski kmetje izrekajo zahvalo vaši ekselenci za krasno zavrnitev tuje kranjske agitacije“. To je politična sleparija, kakor so je zmožni le nemčurji!

(Samomor.) V soboto zvečer se je ustrelil tik Panovca pri Gorici okoli 40 let stari Franco Rossi iz Št. Vida pri Karniji. Ta Rossi se je bil zaljubil v neko bivšo učiteljico, ki stannje s starši na Kospišču pri Panovcu. Starši nikakor niso bili zadovoljni, da bi se bila vzela. V soboto zvečer je šel Rossi do stanovanja one Lahinje, ali ker mu niso dovolili vstopiti, se je vstrelil ter ostal takoj mrtev.

(Velikanski vihar.) ki je divjal 28. in 29. t. m. na Reki in okolici je napravil velikansko škodo. Na Reki znaša škoda 1½ milijona kron.

(Dijaške demonstracije na Dunaju) V soboto so hoteli prirediti nemški dijaki na Dunaju veliko demonstracijo proti slovenskemu in laškemu vsučilišču. Slovanski dijaki so zvedeli za to ter se zbrali v obilem številu na vsučilišču, kjer so se jim laški dijaki pridružili. Ko so videli Nemci premoč, so sklenili opustiti demonstracijo, slovanski in laški pa so šli pred parlament, kjer so glasno zahtevali svoja vseučilišča. Včeraj je bil protestni shod slovanskih dijakov na Dunaju.

(Osrednja zveza slovanskih časnikarjev) je v svoji zadnji odborovi seji razpravljala o tem, da naj državnozborna korespondenca kar moči natančno poroča o slovanskih govorih v državnem zboru. Zahteva se od železnice, da bolje postreže slovanskim časnikarjem na potovanjih in jim dajejo prosto vožnjo. V „Wiener Zeitung“ se naj rabijo slovanska krajevna imena, kakor tudi v drugih uradnih listih. Sestavil se bo seznam vseh slovanskih novinarjev. Šesti shod slovanskih časnikarjev bo 1. 1904 v Zakopanem.

(Hrvatske novice.) Pri občinskih volitvah v Ivanču sta prodira samo dva kandidata

vladne stranke, vsi drugi novoizvoljeni zastopniki so opozicionalci — Demonstracija v Zagrebu škem gledišču. Pri uprizoritvi „Republike v Magereševcu“ so socijalisti v zvezi z napredno mladino hrupno demonstrirali, ker se v tej drami zasmehuje svojedobno socijalistično gibanje v Sremu. Starčevićjanci so skušali prirediti proti demonstracijo, a so pozneje zapustili gledišče, ker so bili v manjšini. — Hrvatska zmaga v Istri. V torek so vršile v Rihu občinske volitve v tretjem volilnem razredu. Zmagali so Hrvatje s 139 glasovi proti 52 nasprotnim glasom. — Ustrelila sta v gozdu vdovec Lazo Basnić in njegov sin Krstan iz Blagaja svojega sina ozir. brata, 12 letnega Dušana, ker je temu zapustila pokojna mati celo svoje premoženje — Prodana nevesta. Brata Abid in Rešid Karadžić iz Stanice sta prodala svojo sestro nekemu Husu Mehmediću za 80 K. Ko je pa slednji prišel po kupljeno nevesto, sta ga brata napadla s koli, da je komaj odnesel zdravo kožo. — Na ljudskem shodu v Požegi je bilo 6000 kmetov. Prišli so dan poprej v mesto, ki je bilo okrašeno z zastavami. Na shodu v Djakovem je bilo okrog 1500 ljudi. Govornik P. Gavrančić je razpravljaj tudi o hrvatskih vojaških zahtevah. — Nevarni železniški mostovi. Med krajema Belye in Darda pri Osieku se nabijajo leseni železniški mostovi, ki peljejo čez različne rokave Drave, v takem stanju, da se je vsak dan bati, da se podo. Ogrsko-hrvatskemu trgovinskemu ministru so brzojavnim putem poslali prošnjo za pomoč. — Visok uradnik trgovec. V Zagrebu bo otvoril neki visok uradnik, ki ima 6000 K mirovine, vinsko trgovino in vinarno. To je vendar škandal!

Politični pregled.

(Državni zbor.) V seji dne 1. decembra je zbornica sklenila razpravo o Körberjevi izjavi. Po Schalkovem govoru je predlagal Skene konec debate. Govoril je nato generalni govornik za, Derschatta, ki je dejal, da so vse nemške stranke na Moravskem edine proti ustanovitvi češkega vsučilišča na Moravskem. V zadevi Koroške je dejal, da zadošča, ako se ondi nastavi uradnike, ki so dovršili jezikovni kurz. Glavni govornik proti bil je Stransky, ki je povdarjal, da Nemci čisto nastavijo razne principe, katerih se potem sami v praksi ne drže. Na Češkem zahtevajo v zaprtem jezikovnem okraju nemški uradni jezik in nemške uradnike, na Moravskem, Koroškem in Štajarskem pa nastopajo proti istim pravicam Slovanov. Na Češkem hočejo narodnostno ločitev, nočejo pa tega na Moravskem, Koroškem, Štajarskem in na Tirolskem. — Mladočehi so v državnem zboru danes pričeli z obstrukcijo. Da bi spravili v zadrego vlado in nemško levico, so že spomladi vložili po dr. Dvčaku nujni predlog, naj se § 14 črta iz ustavnega zakona. Ker se enako glasi tudi predlog ustavnega odseka, je bil nujni predlog po poslovniku nedopusten. Dr. Dvčak pa je premenil predlog naj se namreč veljava § 14 omeji, oziroma jasno naštejejo stvari, ki jih more vlada rešiti s § 14. Do 3. ure so danes zapisničarji čitali nove in terpelacije in peticije. Nato dá predsednik besedo dr. Dvčaku, da utemelji svoj nujni predlog. Za njim je govoril dr. Baxa. Izjavil je, da predno se ne ustanovi češko vsučilišče na Moravskem, ne bo reda v državnem zboru. Izjavil se je proti centralnemu parlamentu, češ da ta parlament samo pritiska ob steno nemške narode.

(Afera Mandl-Sehnal-Fresl-Klofač.) Židovski časnikar Mandl Leopold je vložil tožbo proti poslancem Sehnalu, Freslu in Klofaču radi znanih dogodkov na hodnikih poslanske zbornice. — Omenjeni poslanci so Mandla oklofotali, ker je posl. Fresla obdolževal, da je v belgrajskem konaku ukradel neko uro.

(Poslanec Hortis), ki je bil zastopnik pete kurije v Trstu, je odložil svoj državnozborni mandat. Naslednik Hortisov bo baje vodja italijanskih socijalnih demokratov Pittoni. Malo čudna zveza — tržaški milijonarji in socijalna demokracija

(Hrvatske novice.) Hrvatski sabor se snide 15. decembra; a pred njim se snidejo regniško-larne deputacije.

(Turška vlada) je poslanikom naznanila 16. novembra, da so bolgarski vstahi napadli mohamedansko vas Szau, letino požgali, 12 prebivalcev umrli in mošejo poškodovali z bombami. Preiskava je sedaj dognala, da so mohamedanci sami povzročili požar in nalašč požig naprtili vstahem. — Vodja macedonskih vstahov, Sarafov, odločno izjavlja, da bodo vstahski vodje brez ozira na politični polčraj spomladi v Macedoniji in v okraju Adrianopol nadaljevali vstajo. Ustrašili se ne bodo ne turških odredb, ne groženj Avstrije in Rusije, ampak skušali bodo doseči popolno avtonomijo Macedonije, kar odgovarja paragrafa 23. berlinske pogodbe. Po vsej Evropi in Ameriki se bo nabiral denar za vstase in vojna sredstva.

(Nemški državni zbor) se je danes otvoril. Državni proračun izkazuje 2.400.735.092 mark dohod. in istotoliko izdatkov; t. j. za 43.706.092 m več kakor prejšnje leto. Tekoče izdaje znašajo 2.057.047.075 mark. Za vojsko se izda vsako leto 579.267.585 mark. Za obresti državnih dolgov se mora plačati vsako leto 104.780.000 mark.

(Rusija v istočni Aziji) Koreanci kažejo vedno bolj svoje sovraštvo napram Japoncem, ker japonska vlada vedno na novo naseljuje svoje ljudi na jugu Koreje. Rusija namerava 8 infanterijskih polkov, artilerijsko brigado in polk kavalarije namestiti na polotoku Kwantun-u. Kitajci v Mandžuriji kažejo svojo sovraštvo napram Rusom. Med Čanguzi in ruskimi četami je prišlo do spopadov. V noči 11. novembra so jih kozaki natepli na mongolski meji in mnogo pobili. Kitajski general Ma je dobil ukaz zbrati 20 bataljonov, da čuva Mongolsko in Mandžurijo napram Rusom. Izjavil je, da v slučaju vojne potegnejo Japonci s Kitajci.

Kava in čaj

iz prve roke, t. j. neposredno od sadilca kave in čaja, torej s popolnim jamstvom za pristno in nepokvarjeno kavo in čaj.

NAJNIŽJE CENE.

Najino dosti čez 100.000 oralo veliko posetstvo se obdeluje najracionalnejše. Najine vrste kave in čaja so jako aromatične in izdatne.

Kava: Javaflor, najfinejša, 4½ kg gl. 6.63, fina, 4½ kg gl. 5.90. Java-brasil-mešanica 4½ kg gl. 5.40. — Pošilja se carine prosto na vsako pošto proti povzetju. (483) 12-1

Cenik zastoj in poštne prosto.

Turk & drug

veleposesnika na Javi, prodajalca kave in čaja v lastni režiji

— v Trstu —

Via dell'acquedotto 62.

Učenca

s primerno šolsko izobrazbo, sprejme takoj tiskarna D. Hribarja v Celju.

Izplačujoče se postransko opravilo
brez posebnega truda in izgube časa najdejo spoštovane osebe vsakega stanu in povsod s prevzetjem zastopa avstrijske družbe prve vrste, ki sprejema „zavarovanja proti požaru, steklu, proti škodi pri prevažanju, proti tatvini po vlogu in življenja“. — Ponudbe pod „1798“, Gradec, poste restante.

Molitvene bukvice

priproste, kakor tudi v najfinerih vezih, po vsakršni ceni pri

Dragotin Hribar-ju v Celju

— Posebno opozarjamo pred g. katehete in duhovščino na velik izbor molitvenikov za solarčke, kakor tudi odrasle.

Učenec

s primerno šolsko izobrazbo iz boljše hiše
se sprejme takoj v trgovino mešanega
blaga

(475) 3-2

Karl Sima, Polčane.

SLUGA

vešč vseh poslov zunaj in v sobah v večji
hiši, ki je zanesljiv in pošten ter se ne boji
dela, dobi dobro službo v paromlinu gosp.

PETRA MAJDIČ-A, Celje.

(482) 3-2

Dobro poslujoča vinska veletrgovina išče
spretnega **zastopnika**

(478) 3-2 proti visoki proviziji.

Sčasom tudi stalna plača. — Ponudbe:
Glavno-poštni predal št. 110, TRST.

Salvator-balzam

(Liquor-aromatic)

Najuspešnejše domače sredstvo pri
trganju (migreni), zobobolu, glavobolu,
pri kiču in raznih želodčnih in črevnih
bolezni; ozdravi maternico, krepi vid
in je v vsakem pogledu univerzalno
domače zdravilo prve vrste.

Cena zavoju 12 steklenic z navodilom in
5 kron, če se denar naprej pošlje na
spodnji naslov.

KAŠELJ

ozdravi hitro in temeljito že od nekdaj
znano domače zdravilo

trpotčev sok

Cena stekleničici z navodilom in pošt-
nino vred, ako se denar naprej pošlje,
2 kroni 40 vinarjev.

Naslov za naročbe: (400) 24-7

Fr. Riedl-na lekarna pri Salvatorju
v Varaždinu šte. 104.

Slovenci pozor!

Zahtevajte povsod

nogavice, rokavice,

jopiče in vse vrste

pletenin iz

D. Hribar-jeve tovarne

To domače blago je
trpežno, ceno in se
kosá z vsakim drugim
izdelkom bodisi ka-
tere koli konkurence.

Slovenski trgovec.

(484) 2-1

Nova trgovina!

Slavnemu občinstvu naznanjam, da otvorim dne 7. decembra 1903 v Celju,
Graška cesta št. 43 (pri gostilni „Stadt Graz“)

trgovino z raznovrstnim žganjem in likerji
na debelo in drobno.

Vsakega odjemalca zagotavljam, da se bom potrudil postreči najboljše,
točno in po jako nizki ceni. — Za obilna naročila se priporoča

ROBERT DIEHL, trgovec.

Učenec

z dobrimi šolskimi spričevali, s
primerno izobrazbo, se sprejme ta-
koj v trgovino mešanega blaga

J. LÖSCHNIGG

(479) 3-2

Šmarje pri Jelšah.

Notarskega uradnika

zmožnega slovenskega in nemškega jezika, iz-
vežbanega v vseh notarskih poslih, sprejme pod
ugodnimi plačilnimi pogoji

WILLIBALD SWOBODA, c. kr. notar
v Konjicah.

(476) 3-3

Zdravlje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice se uporabljajo za
notranje in zunanje bolezni. Učinkujejo nedosegljivo in spaso-
nosno pri boleznih na želodcu, ublažujejo katar, urejajo izmečke
in odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo
in prebavo, čistijo kri in čreva. Delujejo izborna proti hripavosti
prehlajenju. Lečijo vse bolezni najetih in slezih ter koliko in
ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico. Te kapljice so naj-
boljše sredstvo proti bolezni na maternici in modromu in raditega
ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmetijski hiši.

Naročuje se edino, in točno le pod naslovom: MESTNA LEKARNA.
ZAGREB Gornji grad št. 25, poleg cerkve sv. Marka. — Denar se
pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotnica se ne pošilja.
Cena je naslednja in sicer franco dostavljena na pošto:

1 ducat (12 stekl.)	-	4 K
3 ducati (36 "	-	11 "
5 ducat (60 "	-	17 "
10 ducat (120 "	-	32 "

Ustanovljena leta 1360.

(394) 10-9

Mestna lekarna
Zagreb

Markov trg št. 36.

Zdravlje je največje bogastvo!

Za zimo

bode treba kupiti

PEČI!

Torej kje?

Le v narodni trgovini z železnino

„MERKUR“

Peter Majdič, Celje

ki ima najlepšo izbero po najnižjih cenah.